

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

GRAD OSIJEK

Osijek, rujan 2012.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O GRADU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	2
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2011.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.	9
	Nalaz za 2011.	12
III.	MIŠLJENJE	17

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/12-02/109
URBROJ: 613-16-12-6

Osijek, 19. rujna 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
GRADA OSIJEKA ZA 2011.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje grada Osijeka (dalje u tekstu: Grad) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 24. travnja do 19. rujna 2012.

I. PODACI O GRADU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08-Odluka USRH, 46/10 i 145/10) utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Prema odredbama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine 86/08 i 57/11), prvoj skupini područja posebne državne skrbi pripadaju naselja Klisa, Nemetin, Sarvaš i Tenja (10,0% područja Grada). Grad obuhvaća jedanaest naselja s ukupno 107 784 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2011.). Prema odredbama članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09 i 150/11) u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada su ustrojeni ured gradonačelnika, tajništvo, služba za zajedničke poslove, unutarnja revizija i deset upravnih odjela. Grad ima 252 zaposlenika i 25 proračunskih korisnika (javnu vatrogasnu postrojbu, prosvjetno kulturni centar, centar za predškolski odgoj, centar za odgoj i obrazovanje, gradsku galeriju, dvije kazališne ustanove i 18 osnovnih škola) u kojima je 683 zaposlenika. Donesen je Statut i drugi opći akti. Gradsко vijeće ima 25 vijećnika. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2011. i u vrijeme obavljanja revizije je gradonačelnik Krešimir Bubalo.

Planiranje

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna, te izmjene i dopune proračuna su doneseni u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu 494.742.400,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 474.742.400,00 kn, te višak prihoda za pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu 20.000.000,00 kn. Tijekom 2011. su donesene dvije izmjene i dopune proračuna. Drugim izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2011., prihodi i primici su planirani u iznosu 494.613.771,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 469.855.000,00 kn, te višak prihoda za pokriće manjka prihoda iz ranijih godina u iznosu 24.758.771,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2012. i 2013. Prema spomenutim projekcijama planirani su prihodi i primici odnosno rashodi i izdaci za 2012. i 2013. u iznosu 493.970.000,00 kn. Grad je donio plan razvojnih programa u kojem su iskazani rashodi za investicije, kapitalne pomoći i donacije planirane u razdoblju od 2011. do 2013. po programima, godinama u kojima će rashodi za programe teretiti proračune, te po izvorima financiranja. Spomenutim planom vrijednosno najznačajnija sredstva su planirana za izgradnju komunalne infrastrukture u iznosu 133.850.888,00 kn, od čega 67.142.000,00 kn u 2011.

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2011., ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 447.334.691,00 kn, što je za 15.147.256,00 kn ili 3,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi i primici su za 2011. ostvareni za 47.279.080,00 kn ili 9,6% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od poreza	209.723.687,00	215.832.349,00	102,9
2.	Pomoći	49.052.137,00	39.358.955,00	80,2
3.	Prihodi od imovine	62.428.355,00	34.600.694,00	55,4
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	83.928.306,00	79.221.758,00	94,4
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	48.332,00	94.000,00	194,5
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	245.021,00	206.448,00	84,3
7.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	16.313.105,00	7.951.293,00	48,7
8.	Primici od finansijske imovine i zaduživanja	10.448.492,00	70.069.194,00	670,6
Ukupno		432.187.435,00	447.334.691,00	103,5

Najznačajniji udjeli imaju prihodi od poreza u iznosu 215.832.349,00 kn ili 48,2%, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 79.221.758,00 kn ili 17,7% i primici od finansijske imovine i zaduživanja u iznosu 70.069.194,00 kn ili 15,7%. Svi drugi prihodi iznose 82.211.390,00 kn ili 18,4% ukupno ostvarenih prihoda i primata. Prihodi od imovine su smanjeni u odnosu na prethodnu godinu za 27.827.661,00 kn najvećim dijelom zbog smanjenja prihoda od naknade u cijeni komunalne usluge za financiranje gradnje objekata komunalne infrastrukture (vodnih građevina) zbog promjene zakonskih propisa, prema kojima je od 1. siječnja 2011. ova naknada prihod javnog isporučitelja vodnih usluga. Pomoći su smanjene za 9.693.182,00 kn zbog smanjenja pomoći za ublažavanje posljedica od elementarnih nepogoda i pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije. Primici od finansijske imovine i zaduživanja povećani su u odnosu na prethodnu godinu za 59.620.702,00 kn jer se Grad u 2011. dugoročno zadužio u iznosu 70.000.000,00 kn.

Prihodi od poreza u iznosu 215.832.349,00 kn se odnose na prihode od poreza i prikeza na dohodak u iznosu 196.391.517,00 kn, poreza na promet nekretnina u iznosu 14.809.945,00 kn i gradske poreze (porez na tvrtku, potrošnju i korištenje javnih površina) u iznosu 4.630.887,00 kn. Uveden je prikez porezu na dohodak u visini 13,0%. U okviru prihoda od poreza i prikeza na dohodak ostvareni su i prihodi od dodatnog udjela u porezu na dohodak u iznosu 12.048.604,00 kn, za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva (18 osnovnih škola i centra za odgoj i obrazovanje) u iznosu 8.488.816,00 kn i vatrogastva (za javnu vatrogasnu postrojbu) u iznosu 3.559.788,00 kn.

Pomoći u iznosu 39.358.955,00 kn se odnose na pomoći iz proračuna u iznosu 20.438.867,00 kn, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 18.336.849,00 kn, međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu 564.754,00 kn i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost u iznosu 18.485,00 kn. Od pomoći iz proračuna vrijednosno su najznačajnije pomoći iz županijskog proračuna za sufinanciranje rada kazališta u iznosu 11.787.000,00 kn i iz državnog proračuna od poreza na dobit ostvarenog na području od posebne državne skrbi u iznosu 7.285.592,00 kn. Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije se odnose na financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva u iznosu 9.006.645,00 kn i vatrogastva u iznosu 9.330.204,00 kn. Sredstva pomoći su utrošena za dobivene namjene u skladu s provedbenim propisima.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada su ostvareni u iznosu 79.221.758,00 kn, od čega su vrijednosno značajniji prihodi od komunalne naknade u iznosu 41.850.489,00 kn i komunalnog doprinosa u iznosu 30.467.315,00 kn.

Primici od finansijske imovine i zaduživanja u iznosu 70.069.194,00 kn se odnose na primitke od zaduživanja u iznosu 70.000.000,00 kn i otplate glavnice danih zajmova u iznosu 69.194,00 kn. Grad se u 2011. na temelju odluke gradskog vijeća, zadužio kod dvije poslovne banke u iznosu po 35.000.000,00 kn za financiranje investicija – kapitalnih projekata, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2011., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 388.466.117,00 kn, što je za 43.715.089,00 ili 10,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2011. ostvareni za 81.388.883,00 kn ili 17,3% manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	92.032.332,00	92.512.606,00	100,5
2.	Materijalni rashodi	123.281.949,00	106.674.839,00	86,5
3.	Finansijski rashodi	5.139.945,00	8.934.864,00	173,8
4.	Subvencije	52.066.692,00	46.296.267,00	88,9
5.	Pomoći	2.320.000,00	2.792.149,00	120,4
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	13.692.153,00	12.784.201,00	93,4
7.	Ostali rashodi	71.397.505,00	43.469.149,00	60,9
8.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	35.623.244,00	55.122.963,00	154,7
9.	Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	36.627.386,00	19.879.079,00	54,3
Ukupno		432.181.206,00	388.466.117,00	89,9
Višak prihoda i primitaka		6.229,00	58.868.574,00	-

Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 58.868.574,00 kn. Prenešeni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 24.758.772,00 kn (višak prihoda i primitaka iz 2010. u iznosu 6.229,00 kn i manjak iz ranijih godina u iznosu 24.765.001,00 kn), te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 34.109.802,00 kn.

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu 106.674.839,00 kn s udjelom 27,5%, rashodi za zaposlene u iznosu 92.512.606,00 kn ili 23,8% i rashodi za nabavu nefinansijske imovine u iznosu 55.122.963,00 kn ili 14,2%. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 134.155.709,00 kn i imaju udjel 34,5% u ukupnim rashodima i izdacima.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu 106.674.839,00 kn se odnose na rashode za usluge u iznosu 60.744.475,00 kn, materijal i energiju 12.227.966,00 kn, naknade troškova zaposlenima 1.386.986,00 kn, druge nespomenute rashode poslovanja (naknade članovima gradskog vijeća, radnih tijela i upravnih vijeća ustanova, reprezentacija, troškovi obilježavanje gradskih svečanosti i prigodnih datuma, rashodi vezani za obrazovanje djece s posebnim potrebama, premije osiguranja, naknada za vođenje naplate obročne otplate stanova, postavljanje novih natpisnih ploča naziva ulica, troškovi vezani za izbore vijeća nacionalnih manjina, rješavanje imovinsko pravnih poslova u vezi eksproprijacije, geodetsko katastarski poslovi i drugo) 7.913.359,00 kn, prijenose sredstava proračunskim korisnicima za materijalne rashode 20.472.251,00 kn i materijalne rashode proračunskih korisnika evidentiranih na temelju ispostavljenih računa Gradu (jer je postupke nabave provodio Grad) 3.929.802,00 kn. Na obavljanje komunalnih djelatnosti se odnose rashodi u iznosu 32.518.073,00 kn. Materijalni rashodi su smanjeni u odnosu na prethodnu godinu za 16.607.110,00 kn.

Subvencije ostvarene u iznosu 46.296.267,00 kn se odnose na subvencije trgovačkim društвima u vlasništvu ili većinskom vlasništvu Grada (deset društava) za redovno poslovanje, upravljanje i održavanje športskih objekata, održavanje zoolоškog vrta, otplatu kredita, subvenciju kamata po poduzetničkim kreditima, troškova održavanja gradskih sajmova i jeftinih međunarodnih i domaćih letova u iznosu 46.188.575,00 kn te subvencije poljoprivrednicima 107.692,00 kn. Subvencije su smanjene u odnosu na prethodnu godinu za 5.770.425,00 kn.

Ostali rashodi u iznosu 43.469.149,00 kn se odnose na donacije udrugama, zajednicama i savezima za realizaciju javnih potreba u športu, humanitarnim i drugim organizacijama i udrugama za ostvarivanje javnih potreba u socijalnoj skrbi, vatrogasnoj zajednici, za posebne gradske programe i potpore, sponsoriranje projekata u gospodarstvu, potpore inovatorima i drugo u iznosu 28.969.606,00 kn, kapitalne pomoći trgovačkim društвima u vlasništvu Grada 12.568.002,00 kn i kapitalne donacije dobrovoljno vatrogasnim društвima za izgradnju domova, vjerskim zajednicama za obnovu i uređenje vjerskih objekata, športskim udrugama za izgradnju i opremanje športskih objekata, kliničkom bolničkom centru za nabavu medicinske opreme i drugim pravnim osobama za nabavu opreme u iznosu 1.931.314,00 kn i druge rashode u iznosu 227,00 kn. Ostali rashodi poslovanja su smanjeni za 27.928.356,00 kn u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom zbog smanjenja kapitalnih pomoći trgovačkim društвima u vlasništvu Grada u iznosu 22.303.863,00 kn, jer je došlo do izmjena zakonskih propisa vezanih za prikupljanje sredstava u cijeni vode, smanjenja pomoći trgovačkom društву za prijevoz putnika u vlasništvu Grada zbog odgode otplate kredita u 2011., te smanjenja visine naknade za koncesiju za opskrbu prirodnim plinom zbog izmjena zakonskih propisa.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 55.122.963,00 kn se odnose na rashode za ceste i slične građevinske objekte u iznosu 32.152.318,00 kn, rashode za dodatna ulaganja na nerazvrstanim cestama i pješačkim površinama, osnovnim školama i objektima u vlasništvu Grada u iznosu 6.000.402,00 kn, rashode za izgradnju, rekonstrukciju obnovu i uređenje škola i športskih dvorana u iznosu 4.968.372,00 kn, rashode za izgradnju i sanaciju javne rasvjete, radove na sanaciji zgrada gradskih četvrti i mjesnih odbora, sanaciju plesne dvorane i deponija komunalnog otpada u iznosu 4.052.693,00 kn, izradu projektne dokumentacije i drugog 3.750.180,00 kn, rashode za stambene objekte u iznosu 2.172.281,00 kn, rashode za nabavu zemljišta u iznosu 855.730,00 kn, rashode za nabavu postrojenja i opreme 767.956,00 kn, rashode za dogradnju informacijskog sustava 233.188,00 kn, rashode za nabavu bicikla 19.270,00 kn, te rashode za nabavu nefinancijske imovine proračunskih korisnika u iznosu 150.573,00 kn. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani su za 19.499.719,00 kn zbog financiranja kapitalnih projekata iz kredita u 2011.

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni u iznosu 19.879.079,00 kn se odnose na podmirenje obveza po danim jamstvima trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada u iznosu 15.297.986,00 kn, otplate glavnice zajmova po dugoročnom zaduženju iz 2004. u iznosu 4.359.268,00 kn, otplate glavnice po zaduženju putem poslovne banke i Europske investicijske banke u iznosu 220.989,00 kn i prijenosa sredstava za dokapitalizaciju trgovačkog društva u većinskom vlasništvu Grada u iznosu 836,00 kn. Izdaci za finansijsku imovinu i otplatu zajmova u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 16.748.307,00 kn zbog reprograma kreditnih obveza trgovačkog društva u većinskom vlasništvu Grada za koje je Grad dao jamstvo, te su u 2011. plaćene samo kamate.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 2.119.941.195,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2011.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	1.362.825.631,00	1.413.901.013,00	103,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	166.753.007,00	219.310.306,00	131,5
1.2.	Građevinski objekti	1.172.873.466,00	1.174.935.941,00	100,2
1.3.	Postrojenja i oprema	4.085.615,00	3.330.356,00	81,5
1.4.	Prijevozna sredstva	10.918.979,00	5.776.502,00	52,9
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.658.326,00	2.476.050,00	149,3
1.6.	Druga nefinancijska imovina	6.536.238,00	8.071.858,00	123,5
2.	Financijska imovina	713.674.700,00	706.040.182,00	98,9
2.1.	Novčana sredstva	9.560.565,00	68.375.021,00	715,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	90.699.765,00	66.284.512,00	73,1
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	10.258.945,00	9.455.448,00	92,2
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	465.530.500,00	469.359.400,00	100,8
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	125.185.748,00	81.433.991,00	65,1
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	9.495.570,00	8.219.368,00	86,6
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.943.607,00	2.912.442,00	98,9
	Ukupno imovina	2.076.500.331,00	2.119.941.195,00	102,1
3.	Obveze	102.341.926,00	168.827.089,00	165,0
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	24.834.992,00	22.012.869,00	88,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	9.135.751,00	11.324.012,00	124,0
3.3.	Obveze za vrijednosne papire	25.000.000,00	25.000.000,00	100,0
3.4.	Obveze za kredite i zajmove	38.383.943,00	105.502.968,00	274,9
3.5.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	4.987.240,00	4.987.240,00	100,0
4.	Vlastiti izvori	1.974.158.405,00	1.951.114.106,00	98,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.076.500.331,00	2.119.941.195,00	102,1
	Izvanbilančni zapisi	309.185.399,00	303.658.131,00	98,2

Vrijednost građevinskih objekata se odnosi na vrijednost zgrada (uredski i stambeni objekti, osnovne škole, vrtići, kazališta, umirovljenički domovi i drugo) u iznosu 434.968.796,00 kn, sportskih objekata 340.959.440,00 kn, cesta, nogostupa i parkirališta 241.432.905,00 kn i drugih objekata (javna rasvjeta, plinovod, vodovod, kanalizacija, spomenici, dječja igrališta i drugo) 157.574.800,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu 66.284.512,00 kn najvećim dijelom se odnose na potraživanja za jamčevne pologe u iznosu 65.138.053,00 kn za plaćene obveze po izdanim jamstvima za zaduzivanje trgovачkih društava u većinskom vlasništvu Grada, predškolske ustanove i nogometnog kluba, u 2011. i ranijim godinama.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 23.930.511,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 18.670.984,00 kn i gradske poreze u iznosu 13.933.917,00 kn. Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine se odnose na potraživanja od prodaje stambenih objekata u iznosu 7.231.781,00 kn, građevinskog zemljišta u iznosu 578.236,00 kn i poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 409.351,00 kn.

Obveze iznose 168.827.089,00 kn, od čega se 2.714.469,00 kn odnosi na dospjele, a 166.112.620,00 kn na obveze koje nisu dospjele. U odnosu na stanje obveza početkom 2011. veće su za 66.485.163,00 kn ili 65,0%. Vrijednosno su najznačajnije obveze za kredite u iznosu 105.502.968,00 kn. Odnose se na zaduživanje kod poslovne banke u 2004. u iznosu 24.487.311,00 kn za financiranje kapitalnih projekata, u 2010. u iznosu 10.337.977,00 kn za financiranje obnove osnovnih škola i u 2011. u iznosu 70.677.680,00 kn za financiranje izgradnje i rekonstrukcije objekata komunalne infrastrukture, društvenih domova, prostorno planske dokumentacije za izgradnju osnovnih škola, izgradnju športskih i rekreacijskih terena i građevinskih objekata u industrijskoj zoni. Obveze za vrijednosne papire iznose 25.000.000,00 kn i odnose se na izdane municipalne obveznice u 2007. za financiranje rekonstrukcije dva gradska trga.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 303.658.131,00 kn se odnose na jamstva dana trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada, predškolskoj ustanovi i nogometnom klubu. U 2011. Grad nije davao jamstava. Dane suglasnosti za zaduživanje koncem 2011. iznose 9.000.000,00 kn. Odnose se na dane suglasnosti za dugoročno zaduživanje kod poslovne banke trgovačkom društava u vlasništvu Grada za upravljanje i održavanje športskih objekata u 2010. u iznosu do 5.500.000,00 kn za podmirenje obveza nastalih uslijed rekonstrukcije streljane, trgovačkom društvu za obavljanje djelatnosti tržnica na malo u 2011. u iznosu do 2.000.000,00 kn za financiranje kapitalnih investicija (ugradnja solarnih panela i nabava i ugradnja peći za zagrijavanje poslovne zgrade) i predškolskoj ustanovi u 2011. u iznosu do 1.500.000,00 kn za financiranje rekonstrukcije centralnog grijanja.

Prema evidenciji o sudskim sporovima, Grad sudjeluje kao tuženik u postupcima u vrijednosti 13.519.363,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Grada.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, su primjenjeni odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Grada. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Grada i pribavljeni obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.

Državni ured za reviziju je obavio finansijsku reviziju Grada za 2010., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u dalnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, Državni ured za reviziju je predložio i nadalje razvijati sustav unutarnjih finansijskih kontrola u skladu s propisima i usvojenim planovima. Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje u poslovnim knjigama dugoročnih ulaganja u izgradnju restorana, poslovno kulturnog centra i autobusnog kolodvora. Naložio je korištenje sredstava od komunalnog doprinosa, naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti, naknada za priključenje na komunalnu infrastrukturu, spomeničke rente, vodnog doprinosa i prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo za propisane namjene.

Državni ured za reviziju je naložio naplatu sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo na račun proračuna i uplatu cijelokupnog pripadajućeg iznosa sredstava od prodaje stanova u državni proračun, te poduzimanje mjera za potpuno i pravodobnu naplatu prihoda i povrat danih pozajmica. Predložio je organiziranje u gradskoj upravi vođenja analitičkih evidencija potraživanja i naplate pojedinih gradskih prihoda koji su povjereni drugim pravnim osobama, a pitanje vodoopskrbe i odvodnje na području Grada urediti u skladu s propisima. Državni ured za reviziju je naložio uređivanje imovinsko pravnih odnosa s trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada za objekte i uređaje komunalne infrastrukture na grobljima i športske objekte čija je izgradnja i nabava financirana proračunskim sredstvima putem kapitalnih pomoći i utvrđivanje razloga kašnjenja izvođenja radova, te u slučaju neopravdanog kašnjenja izvoditelja obračun i naplatu ugovorene kazne.

Revizijom za 2011. je utvrđeno prema kojim nalozima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- sustav finansijskog upravljanja i kontrole je razvijen u skladu s propisima i usvojenim planovima,
- izvršena dugoročna ulaganja u izgradnju restorana, poslovno kulturnog centra i autobusnog kolodvora su evidentirana u poslovnim knjigama,
- sredstva od naknada za priključenje na komunalnu infrastrukturu i vodnog doprinosa su korištena za propisane namjene,
- sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo su uplaćivana na račun proračuna, a pripadajući dio sredstava je u cijelosti uplaćen u državni proračun,
- u zapisniku o primopredaji radova su utvrđeni razlozi kašnjenja izvođenja radova.

Preporuke u postupku izvršenja:

- Grad poduzima mjere kako bi do početka naredne godine preuzeo evidenciju i brigu o prihodima od komunalne naknade, komunalnog doprinosa i zakupa javnih površina, radi učinkovitije naplate te smanjenja troškova gradske uprave.
- uređivanje vodoopskrbe i odvodnje na području Grada se provodi u skladu s propisima.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- sredstava od naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti, komunalnog doprinosa, spomeničke rente i od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, nisu korištena za propisane namjene,
- za potpunu i pravodobnu naplatu pojedinih prihoda nisu poduzimane raspoložive mjere naplate i mjere za povrat danih pozajmica,

- imovinsko pravni odnosi s trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada za objekte i uređaje komunalne infrastrukture na grobljima i športske objekte, čija je izgradnja i nabava financirana proračunskim sredstvima putem kapitalnih pomoći, nisu uređeni.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih finansijskih kontrola, finansijski izvještaji, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdatci, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, prihode i primitke, te rashode i izdatke.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Grad vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu.

U poslovnim knjigama nije evidentiran dio imovine u vlasništvu Grada (uredski objekti gradskih četvrti i mjesnih odbora, drugi uredski objekti), a groblja su iskazana bez vrijednosti. Prema odredbama članaka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11), proračun i proračunski korisnici su obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje cijelog kupne imovine u vlasništvu Grada u poslovnim knjigama i utvrđivanje vrijednosti imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da su u poslovnim knjigama za 2012. evidentirane zgrade mjesnih odbora i gradskih četvrti, te poslovna zgrada u Krežminoj ulici bez vrijednosti, a imovinu će procijeniti do konca 2012. odnosno po osiguranju finansijskih sredstava potrebnih za procjenu.*

2. Prihodi i primici

- 2.1. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 447.334.691,00 kn, što je za 15.147.256,00 kn ili 3,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Utvrđene nepravilnosti se odnose na poduzimanje mjera naplate prihoda i namjensko korištenje prihoda.

- Poduzimanje mjera naplate prihoda

Potraživanja za prihode poslovanja i prihode od prodaje nefinansijske imovine su koncem 2011. iskazana u iznosu 89.653.359,00 kn i manja su za 45.027.959,00 kn ili 33,4% u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog izvršenog ispravka vrijednosti potraživanja (prijenos na sumnjiva i sporna potraživanja) u iznosu 34.596.409,00 kn. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 23.930.511,00 kn ili 26,7%, komunalnu naknadu u iznosu 18.670.984,00 kn ili 20,8% i gradske poreze u iznosu 13.933.917,00 kn ili 15,5% ovih potraživanja. Dospjela potraživanja iznose 78.993.489,00 kn.

U okviru potraživanja za komunalni doprinos, iskazana su potraživanja iz ranijih godina koja se odnose na potraživanja od Grada za obvezu komunalnog doprinosa radi vlastitog ulaganja u nastavno športsku dvoranu u iznosu 13.831.964,00 kn i dug obrtničke škole za izgradnju športske dvorane, za koji je Grad preuzeo obvezu plaćanja u iznosu 690.110,00 kn, što ukupno iznosi 14.522.074,00 kn. Prema odredbama članka 30. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09 i 49/11), sredstva komunalnog doprinosa su namijenjena za financiranje gradnje objekata komunalne infrastrukture u skladu s donesenim Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Objekti na koje se odnose utvrđeni iznosi komunalnog doprinosa nisu objekti komunalne infrastrukture za koje jedinica lokalne samouprave ne plaća komunalni doprinos u skladu s odredbom članka 31. stavak 6. spomenutog Zakona, te je potrebno utvrditi izvore sredstava iz kojih će se namiriti ovi iznosi, kako bi se osiguralo namjensko trošenje sredstava komunalnog doprinosa.

Poslove obračuna, evidentiranja i naplate većine prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine obavljale su u 2011. (i u ranijim godinama) druge pravne osobe na temelju zaključenih ugovora i uz plaćanje naknade. Trgovačko društvo u većinskom privatnom vlasništvu, obavljalo je sve poslove u vezi obračuna i naplate komunalne naknade, komunalnog doprinosa i zakupa javnih gradskih površina, a vodilo je i razne analitičke evidencije kupaca (zakup parkirališnih mesta, naknade za priključenje građevina na objekte za opskrbu pitkom vodom i sustav javne odvodnje i drugo). Poslove evidentiranja i naplate prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo na obročnu otplatu, obavljalo je trgovačko društvo za upravljanje stanovima u vlasništvu Grada. Razrez i naplatu poreza na potrošnju obavljala je Porezna uprava. Tijekom 2011. Grad je poduzimao raspoložive mjere naplate potraživanja za zakup poslovog prostora, najam stanova, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, spomeničke rente i prodaje stanova (opomene, tužbe i ovrhe radi naplate duga i iseljenja dužnika), a za naplatu gradskih poreza dužnicima su slane opomene. Druge mjere naplate nisu poduzimane. Za naplatu komunalne naknade, komunalnog doprinosa i korištenja javnih površina dužnicima su slane opomene, a pokrenuti su i ovršni postupci radi prinudne naplate. Unatoč poduzetim mjerama, potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine na koncu 2011. iznose 113.589.898,00 kn (78.993.489,00 kn dospjelih i 34.596.409,00 kn sumnjivih i spornih potraživanja). Iako poslove obračuna, evidentiranja i naplate većine gradskih prihoda obavljaju druge pravne osobe, prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima odgovorna su tijela jedinice lokalne samouprave. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Grad poduzima mjere da preuzme poslove obračuna, evidentiranja i naplate prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa i zakupa javnih površina. U veljači 2012. utvrđen je prijedlog organiziranja obavljanja poslova naplate komunalnih prihoda, kojim je utvrđena organizacija, prostor, djelatnici i finansijska sredstva potrebna za obavljanje navedenih poslova do početka naredne godine.

U okviru potraživanja za dane zajmove, iskazana su potraživanja za pozajmice dane u ranijim godinama nogometnom i rukometnom klubu i zračnoj luci u iznosu 4.562.170,00 kn. Nogometnom klubu su dane pozajmice u razdoblju od 1995. do 2001., rukometnom klubu u 1997., a pozajmicu zračnoj luci dala je bivša općina Osijek, a preuzeo Grad. Mjere za povrat danih pozajmica nisu poduzimane.

Potraživanja za jamčevne pologe u iznosu 65.138.053,00 kn, se odnose na plaćene obveze u 2011. i ranijim godinama, po izdanim jamstvima za zaduživanje trgovačkih društava u većinskom vlasništvu Grada, predškolske ustanove i nogometnog kluba. Podmirenje obveza za otplatu kredita umjesto glavnih dužnika, evidentirano je u poslovnim knjigama Grada na izdacima za dane zajmove i potraživanjima za jamčevne pologe. Postupak za naplatu potraživanja (regresni zahtjev) od glavnih dužnika za sredstva kojima je Grad podmirio obveze umjesto glavnih dužnika, propisan odredbom članka 66. Zakona o proračunu, nije pokretan u 2011., ni u ranijim godinama. S obzirom da regresni zahtjevi nisu pokretani, da su iz kredita financirani kapitalni projekti za koje je u vrijeme donošenja odluke o projektu, te davanja jamstva bilo razvidno da ih primatelji kredita (koji su bili i nositelji investitorskih prava) neće moći otpaćivati (jer iz poslovanja ne mogu osigurati sredstva za otplatu kredita), da je izgrađena dugotrajna imovina evidentirana u poslovnim knjigama investitora, a izgradnja je financirana sredstvima proračuna, Državni ured za reviziju predlaže s glavnim dužnicima urediti imovinsko pravne odnose kako bi se utvrdilo i iskazalo stvarno stanje imovine kojom Grad raspolaže. U 2011. Grad je za dio potraživanja za jamčevne pologe od gradskog prijevoznog društva povećao udjel u temeljnog kapitalu društva u iznosu 38.000.000,00 kn i 1.164.950,00 kn prijenosom u rezerve društva.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i povrat danih pozajmica u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se s glavnim dužnicima urediti imovinsko pravne odnose vezane uz nekretnine za koje su podmirene obveze za otplate kredita proračunskim sredstvima.

- Namjenski prihodi

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu se odnose na prihode od dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, pomoći, naknada za koncesije, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalnu naknadu, komunalni i vodni doprinos, doprinos za šume, spomeničku rentu, namjenskih sredstava za gradnju objekata komunalne infrastrukture, naknada za priključenje na komunalnu infrastrukturu, donacija, prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, građevinskog zemljišta i stambenih objekata, te primitke od zaduživanja. Ostvareni su u iznosu 210.559.123,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 47,1%. Za propisane namjene je utrošeno 141.184.253,00 kn, na koncu 2011. na žiro računu se nalazilo 68.138.460,00 kn, a dio sredstava od naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 1.236.410,00 kn je utrošen za druge proračunske namjene. Sredstva komunalnog doprinsosa u iznosu 15.538.089,00 kn, spomeničke rente u iznosu 14.973.739,00 kn i od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 12.476.262,00 kn iz ranijih godina, nisu u 2011. utrošena za propisane namjene. Prema odredbama članaka 11. i 30. Zakona o komunalnom gospodarstvu, naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti i komunalni doprinos namijenjeni su za izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

U skladu s odredbom članka 114.b Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11 i 25/12), prihod od spomeničke rente se može koristiti isključivo za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara. Prema odredbi članka 27. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92-pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 48/93, 2/94, 4/94, 44/94, 47/94, 58/95, 11/96, 11/97, 68/98, 96/99, 120/00 i 78/02), sredstva od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, koriste se za rješavanje stambenih pitanja socijalno ugroženih osoba i osiguranje zamjenskih stanova. Prema odredbi članka 8. Zakona o društveno poticajnoj stanogradnji (Narodne novine 109/01, 82/04, 76/07 i 38/09), jedinice lokalne samouprave mogu sredstva ostvarena prodajom stanova prema Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, uz namjene propisane tim Zakonom, koristiti i za pribavljanje građevinskog zemljišta, podmirenje troškova komunalne infrastrukture, priključaka i drugih troškova vezanih za izgradnju, kao i za kupnju stanova prema odredbama ovog Zakona.

Državni ured za reviziju nalaže korištenje sredstava od naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti i komunalnog doprinosa za namjene propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, sredstava od spomeničke rente za namjene propisane odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u skladu s odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i Zakona o društveno poticajnoj stanogradnji.

- 2.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da postoje značajna potraživanja iz ranijih godina za koje je otežana ili u cijelosti onemogućena naplata (likvidacija i stečaj trgovackih društava, nelikvidnost i drugo), a sačinjen je prijedlog isknjiženja odnosno usklađenja dijela nenaplativih potraživanja s osnova poreza na tvrtku, koji će razmatrati gradonačelnik. Zbog nedovoljnog ostvarenja proračunskih prihoda u 2011. i ranijim godinama, nije bilo moguće osigurati potrebna nemajenska sredstva za obvezu plaćanja komunalnog doprinosa za izgrađene športske dvorane. Sredstva spomeničke rente utrošit će se u okviru realizacije projekta Paviljon Gradski vrt, a sredstva od prodaje stanova u izgradnju novih stanova na Jugu II, koji su započeti u 2011. U vezi mjera za povrat danih pozajmica navodi da je u 2012. donesena odluka o sudjelovanju u postupku preoblikovanja nogometnog kluba u športsko dioničko društvo i da je odlučeno da se potraživanja za dane pozajmice i kamate pretvore u ulog u temeljnog kapitalu društva. Grad i nadalje na zahtjev glavnih dužnika plaća kreditne obveze s pozicije jamčevna pričuva. Navodi da će u 2012. izmijeniti način planiranja i evidentiranja po danim garancijama i iste iskazati kao kapitalne pomoći trgovackim društvima.*

3. Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci proračuna su ostvareni u iznosu 388.466.117,00 kn, što je za 43.715.089,00 kn manje od ostvarenih prethodne godine. Višak prihoda i primitaka za 2011. iznosi 58.868.574,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 24.758.772,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 34.109.802,00 kn.

U okviru rashoda za kapitalne pomoći, prenesena su sredstva trgovačkom društvu u većinskom vlasništvu Grada za upravljanje i održavanje športskih objekata u iznosu 1.550.000,00 kn i društvu za održavanje groblja i upravljanje grobljima na području Grada u iznosu 997.799,00 kn.

Trgovačkom društvu za upravljanje i održavanje športskih objekata, prenesena su sredstva u iznosu 1.550.000,00 kn i to za izgradnju, uređenje i sanaciju športskih objekata, te nabavu opreme za športske objekte. Sredstva su prenesena na temelju programa javnih potreba u športu i zahtjeva za dozvuku sredstava, a postupke javne nabave za radove i usluge, provodilo je trgovačko društvo. Izgrađeni športski objekti i oprema financirani iz sredstava proračuna, evidentirani su u poslovnim knjigama trgovačkog društva. Prema odredbi članka 65. stavka 2. Zakona o športu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10 i 124/11), javnim športskim građevinama smatraju se građevine koje su u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba, te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u športu. Ukupno prenesena sredstva u razdoblju od 2007. do konca 2011. iznose 14.870.179,00 kn.

Trgovačkom društvu za održavanje i upravljanje grobljima na području Grada, prenesena su sredstva u iznosu 997.799,00 kn i to za financiranje izgradnje komunalne infrastrukture na grobljima (izrada projektne dokumentacije, izgradnju i uređenje prometnih i pješačkih površina, stručni nadzor nad izvođenjem radova, nabavu i montažu kapija, rekonstrukciju kuće oproštaja, izgradnju nadstrešnica, izgradnju sanitarnog čvora i spremišta, električnih instalacija, vodovoda i odvodnje, adaptaciju prostora za potrebe obreda i adaptaciju upravne zgrade). Sredstva su prenesena na temelju Programa izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2011., zaključenog ugovora o organiziranju provedbe Programa izgradnje objekata infrastrukture groblja na području Grada u 2011. zaključenog s trgovačkim društvom i ispostavljenih računa trgovačkog društva za obavljene radove. Radove na izgradnji objekata komunalne infrastrukture na grobljima, obavljali su drugi izvoditelji, a trgovačko društvo kao nositelj investicije, provodilo je postupke javne nabave. Izgrađena komunalna infrastruktura na grobljima, evidentirana je u poslovnim knjigama trgovačkog društva. Prema odredbama članaka 1. i 2. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12), groblje je ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, prateće građevine i komunalna infrastruktura, a groblja su komunalni objekti u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalaze. Ukupno prenesena sredstva u razdoblju od 2006. do konca 2011. iznose 10.610.818,00 kn.

S obzirom da se radi o športskim objektima koji su financirani proračunskim sredstvima i objektima komunalne infrastrukture na grobljima, odnosno poslovima iz samoupravnog djelokruga Grada, Državni ured za reviziju nalaže za izgrađene športske objekte i objekte komunalne infrastrukture na grobljima uređiti imovinsko pravne odnose, odnosno pitanje vlasništva.

- 3.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da se financiranje izgradnje imovine putem trgovačkih društava u većinskom vlasništvu temelji na mišljenju da su u pitanju stručne i učinkovite organizacije, koje egzistiraju na tržištu, te su podobne u smislu uspješnog vođenja i realiziranja investicija uz nadzor stručnih službi Grada. Nakon obavljene analize ukupnih ulaganja i mogućih načina rješavanja imovinsko pravnih odnosa, pristupit će se uređenju imovinsko pravnih odnosa vezano za navedena ulaganja.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Grada za 2011. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Revizijom obavljenom za 2010., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na korištenje sredstava od naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti, komunalnog doprinosa, spomeničke rente i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo za propisane namjene, poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, poduzimanje mjera za povrat danih pozajmica, te uređivanje imovinsko pravnih odnosa s trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada za objekte i uređaje komunalne infrastrukture na grobljima i športske objekte čija je izgradnja i nabava financirana proračunskim sredstvima putem kapitalnih pomoći, ponovljene su u 2011.
  - Dospjela potraživanja za prihode poslovanja i prihode od prodaje nefinansijske iznose 78.993.489,00,00 kn, a sumnjiva i sporna potraživanja 34.596.409,00 kn. U dospjelim potraživanjima su iskazana potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 14.522.074,00 kn za koja treba sredstva osigurati u proračunu. Iako su za naplatu dospjelih potraživanja poduzimane raspoložive mjere, potraživanja su koncem 2011. iznosila 113.589.898,00 kn. Pozajmice dane u ranijim godinama u iznosu 4.562.170,00 kn nisu vraćene u ugovorenim rokovima, a mjere za povrat pozajmica nisu poduzimane. Plaćene obveze umjesto glavnih dužnika po izdanim jamstvima za zaduživanje komunalnih društava, predškolske ustanove i nogometnog kluba u iznosu 65.138.053,00 kn, iskazane su kao dani jamčevni polozi. Postupak za naplatu regresnog zahtjeva za izvršena plaćanja po izdanim jamstvima, Grad nije pokretao u 2011., ni u ranijim godinama, a nije niti s glavnim dužnicima uredio imovinsko pravne odnose. Sredstava od naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u 2011. u iznosu 1.236.410,00 kn, te od komunalnog doprinosa, spomeničke rente i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo iz ranijih godina u iznosu 42.988.090,00 kn, nisu utrošena za propisane namjene. (točka 2. Nalaza)
  - Grad je trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu prenio sredstva za izgradnju športskih objekata i objekata komunalne infrastrukture na grobljima u 2011. u iznosu 2.547.799,00 kn. Izgrađeni objekti nisu evidentirani u poslovnim knjigama Grada, a Grad nije s trgovačkim društvima uredio imovinsko pravne odnose, odnosno pitanje vlasništva. (točka 3. Nalaza)

4. Grad obuhvaća jedanaest naselja s ukupno 107 784 stanovnika. Četiri naselja (10,0% područja Grada) pripadaju prvoj skupini područja od posebne državne skrbi. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, ustrojeni su ured gradonačelnika, tajništvo, služba za zajedničke poslove, unutarnja revizija i deset upravnih odjela. Koncem 2011. Grad je imao 252 zaposlenika. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna je gradonačelnik Krešimir Bubalo. Proračunski dokumenti su doneseni u skladu s propisima. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 447.334.691,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 388.466.117,00 kn. Višak prihoda i primitaka za 2011. iznosi 58.868.574,00 kn i njime je pokriven manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 24.758.772,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 34.109.802,00 kn. Vrijednosno su najznačajniji prihodi od poreza u iznosu 215.832.349,00 kn ili 48,2%, prihodi od upravnih i administrativnih pristojби, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 79.221.758,00 kn ili 17,7% i primici od finansijske imovine i zaduživanja u iznosu 70.069.194,00 kn ili 15,7% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu, ostvareni su u iznosu 210.559.123,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 47,1%. Za propisane namjene nije utrošen dio sredstava naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 1.236.410,00 kn, te komunalnog doprinosa, spomeničke rente i od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo iz ranijih godina u iznosu 42.988.090,00 kn. Potraživanja za prihode poslovanja i prihode od prodaje nefinansijske imovine koncem 2011. iznose 89.653.359,00 kn i manja su za 45.027.959,00 kn ili 33,4% u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog izvršenog ispravka vrijednosti potraživanja (prijenos na sumnjiva i sporna potraživanja) u iznosu 34.596.409,00 kn. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 23.930.511,00 kn ili 26,7%, komunalnu naknadu u iznosu 18.670.984,00 kn ili 20,8% i gradske poreze u iznosu 13.933.917,00 kn ili 15,5%. Dospjela potraživanja iznose 78.993.489,00 kn. Iako su tijekom 2011. za naplatu potraživanja poduzimane raspoložive mjere naplate, ona su i dalje vrijednosno značajna. Boljom naplatom prihoda moglo se provesti više programa i ciljeva iz samoupravnog djelokruga, odnosno financirati više javnih potreba građana. Obvezе koncem godine iznose 168.827.089,00 kn, od čega su dospjele 2.714.469,00 kn. Obvezе su veće za 66.485.163,00 kn ili 65,0% u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na obvezе za kredite u iznosu 105.502.968,00 kn, vrijednosne papire (obveznice) 25.000.000,00 kn, rashode poslovanja 22.012.869,00 kn, nabavu nefinansijske imovine 11.324.012,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućih razdoblja 4.987.240,00 kn. Obvezе za kredite se odnose na zaduživanje kod poslovne banke u 2004. u iznosu 24.487.311,00 kn za financiranje kapitalnih projekata, u 2010. u iznosu 10.337.977,00 kn za financiranje obnove osnovnih škola i zaduživanje kod dvije poslovne banke u 2011. u iznosu 70.677.680,00 kn za financiranje izgradnje i rekonstrukcije objekata komunalne infrastrukture, društvenih domova, prostorno planske dokumentacije za izgradnju osnovnih škola, izgradnju športskih i rekreacijskih terena i građevinskih objekata u industrijskoj zoni. Stanje danih zajmova koncem godine iznosi 9.455.448,00 kn, a odnosi se na pozajmice dane u ranijim godinama športskim klubovima i zračnoj luci u iznosu 4.562.170,00, stipendije 3.868.959,00 kn, sredstva za kreditiranje malog poduzetništva 888.229,00 kn, jamčevinu za operativni najam vozila 88.402,00 kn i pozajmice zaposlenicima za pohađanje poslijediplomskih studija 47.688,00 kn. Koncem godine stanje danih jamstava iznosi 303.658.131,00 kn i odnosi se na jamstva dana trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada, predškolskoj ustanovi i nogometnom klubu.

U okviru jamčevnih pologa iskazana su plaćanja obveza umjesto glavnih dužnika po izdanim jamstvima za zaduživanje trgovačkih društava u većinskom vlasništvu Grada, predškolske ustanove i nogometnog kluba u iznosu 65.337.632,00 kn. Dane suglasnosti za zaduživanje trgovačkih društava u vlasništvu Grada i predškolske ustanove iznose 9.000.000,00 kn. Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga za izgradnju i održavanje objekata komunalne infrastrukture, nabavu dugotrajne imovine, sufinanciranje programa u poljoprivredi, za socijalne potrebe, vatrogastvo, školstvo, predškolski odgoj, šport, kulturu i drugo, te za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva i vatrogastva. Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci se odnose na materijalne rashode u iznosu 106.674.839,00 kn ili 27,5%, rashode za zaposlene u iznosu 92.512.606,00 kn ili 23,8% i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 55.122.963,00 kn ili 14,2% ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Plaća za zaposlene su obračunane i isplaćene u skladu s zakonskim propisima. Komunalne djelatnosti su obavljane u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Unutarnja revizija je uspostavljena kao neovisna jedinica za unutarnju reviziju, a poslove su obavljala dva revizora. U 2011. je obavljeno pet revizija, u kojima je dana 21 preporuka, koje su prihvaćene. Na temelju provedena 63 postupka javne nabave nabavljeno je roba, radova i usluga ukupne vrijednosti 112.479.427,00 kn. Revizijom je obuhvaćeno 50 postupaka javne nabave ukupne vrijednosti 80.809.005,00 kn na temelju kojih su ostvareni rashodi u iznosu 36.366.729,00 kn. Tijekom 2011. nabavljeno je roba, radova i usluga čija je pojedinačna vrijednost manja od 70.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost u iznosu 4.642.478,00 kn. Grad je nabavu roba, radova i usluga provodio u skladu s propisima. Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i danih pozajmica, namjensko korištenje sredstava, te uređivanje imovinsko pravnih odnosa s trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada za izgrađene objekte komunalne infrastrukture na grobljima i športske građevine, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.